

[Bodil Koch.]

op med at arbejde, og samtidig må familien overføres til fortsættelseskassen. Udgifterne ved dette barns fødsel bliver betydeligt forøget, idet jordemoderen skal have procenter i forhold til indtægten. Jeg kan ikke se andet, end at der sker uret mod disse unge. Den øgede indtægt giver sig tilstrækkelig udslag i øget beskatning, og ulemperne ved at skaffe sig en indtægt, der overskrider sygekassegrænsen, kan bestemt ikke tilskynde til den øgning af arbejdsindsatsen, der bestandig appelleres om. Her tror jeg, der er et problem, som trænger til en hurtig løsning.

Når jeg har taget ordet i dag, var det som sagt ikke for at komme ind på enkeltheder i hele dette komplicerede lovmråde. Jeg har en anden og ganske bestemt hensigt, nemlig den så indtrængende som muligt at henstille til den højtærede socialminister nu at oprette det sociale forskningsinstitut, som allerede vort partiprogram af 1945 fastslog er en nødvendig forudsætning for en rationel sociallovgivning. Fra venstres side ynder man som bekendt at dvæle ved dette partiprogram, „Fremtidens Danmark“, på en mindre smigrende måde, men når vi nu er i den gunstige situation, at venstres ordfører påberåber sig, hvad han kalder den nuværende regerings slagord: plan og orden i Danmarks hus, og kræver en fastere plan i sociallovgivningen, så lad os dog gribe til og få et af vort partiprograms væsentligste punkter opfyldt. Vi må da være sikker på venstres støtte.

Når den svenske sociallovgivning er så meget længere fremskreden end vor, skyldes det utvivlsomt, at man dér allerede i årevis har haft et sådant institut, hvor det sociale livs problemer gøres til genstand for systematisk undersøgelse, og hvor der kan gennemføres en virkelig uddannelse af de personer, som i kommuner, hospitalsvæsen, børneforsorg og andre sociale institutioner skal være befolkningens rådgivere og hjælpere på den sociale lovgivnings område. Vi har jo ganske vist i en god halv snes år, fra 1935 tror jeg, haft en social skole også her i landet, men den bør udbygges i meget høj grad. Manglen på kvalificerede medhjælpere indenfor den sociale lovgivnings mange forgreninger i det praktiske liv er meget stor. Det er ikke så godt, så længe stemningen på et socialkontor her i landet, som det fornylig skete, kan få udløsning i ordene: det vigtigste, vi har at gøre her, er at skamme folk ud, så de ikke kommer her oftere. Det er imidlertid beklageligt og ganske i modstrid med socialdemokratisk tankegang. Derved

er socialkontorerne kommet til at stå i befolkningens øjne som steder, man skal skamme sig ved at gå hen til. Det var meget betegnende, at der rejste sig et ramaskrig, dengang man tænkte sig at knytte husmoderafløsningen til socialkontorerne. Dér går på en mennesker virkelig ikke hen. Når man har været der, er man deklasseret. Tværtimod burde det være sådan, at enhver borger ganske selvfølgelig kunne henvende sig til socialkontorerne angående livets almindelige foreteelser, husmoderafløsning, mælkekort, aldersrentespørgsmål o.s.v. Der ved kunne man borteliminere de psykologiske virkninger af nedbrydende art, de sociale mindreværdskomplekser, som i pinlig grad ofte præger de medborgere, der ufor skyldt eller forskyldt må søge derhen.

Der er langt igen, før vi har den sociale lovgivning og den sociale indstilling, der er ønskemålet for et socialdemokratisk samfundssystem. Der trænges som sagt i høj grad til udvidelser af den sociale skole. Enhver ansvarlig medarbejder ved vore sociale institutioner, ganske specielt ved vore børne- og ungdomsinstitutioner, men også ved socialkontorerne, burde have en vis viden om moderne psykologi og socialkundskab. Det samme burde forøvrigt alle fængselsbetjente have, men det er et helt kapitel for sig, et meget vigtigt kapitel, hvis målet for fængselsvæsenet, resocialisering af de mennesker, der er kommet på tværs af samfundet, skal blive andet end tomme ord. Jeg har ladet mig sige, at procenten af de unge, der har været under børneforsorg og senere er at finde i politiets kartoteker, er foruroligende høj. Findes der en omfattende og pålidelig statistik, der belyser dette forhold? Kan den højtærede socialminister give oplysning herom?

Men først og fremmest mangler vi et socialt forskningsinstitut. Ordet er måske noget fremmedartet. Jeg vil prøve på at forklare lidt nærmere om, hvad tanken dermed er. Den amerikanske sociolog Stewart Chase har, forøvrigt med megen ironi, trukket forskellen op mellem europæisk og amerikansk samfundsvidenskab. Han mener, det er karakteristisk for den europæiske, at den væsentlig bygger på store, almene, filosofisk prægede teorier om, hvordan menneskene er eller bør være. Man går ud fra en marxistisk teori om klassekamp eller en liberalistisk menneskeopfattelse eller andre tankekonstruktioner, og derfra drager man linien ud i det praktiske liv og finder såkaldte „beviser“ for, at ens teori er rigtig. Amerikanerne går den modsatte vej. De begynder med erfaringerne, på samme måde som na-